

El fracàs d'una política d'escoles bressol

Dij, 9/02/2012 per Carles Armengol

[Vent de cara](#)

Ha estat molt dur veure com llars d'iniciativa social, populars i amb un treball de qualitat, s'han vist obligades a tancar per una mala política. Ho he viscut de prop a la Fundació d'Escoles Parroquials, amb escoles com la Joan XXIII de la Verneda, però malauradament no ha estat l'únic cas.

És paradoxal veure ara com s'esquincen els vestits els defensors d'aquesta mala política quan, si més no per la força de la crisi, cal rectificar. Mai van aixecar un dit per escoles com la Joan XXIII! Quanta hipocresia!

Per això [l'article que he publicat al diari El PuntAvui](#) i que reproduïxo a continuació:

Un dels dèficits del nostre sistema democràtic és l'escassa assumpció de responsabilitats pels errors polítics o de gestió pública comesos. Ara la crisi, amb la seva dimensió mundial, ha agreujat encara més aquest fenomen.

Els actuals problemes de les escoles bressol municipals, però, no tenen l'explicació a Wall Street, sinó en la llei 5/2004 del Parlament de Catalunya i en el seu nefast i irresponsable desplegament.

Les polítiques integrals d'atenció a la infància de 0 a 3 anys han estat pràcticament inexistents. Com **inexistents han estat les polítiques de conciliació de la vida personal i laboral**. Tan inexistents, que n'hem pervertit el significat. **Aquí qualifiquem la creació de llars o la prolongació de les jornades escolars com a mesures de conciliació, quan són exactament el contrari. Són mesures pal·liatives de la manca d'autèntiques polítiques de conciliació** que haurien d'implicar una major atenció dels progenitors vers els seus fills; si més no, en els primers anys de vida. Com fan, per cert, aquells països que volem emular, dels quals sovint només ens fixem en allò que coincideix amb el nostre pensament.

Per tant, mancats de polítiques de conciliació, Catalunya arrossega una demanda de places de llars d'infants i escoles bressol, sobretot a uns preus assequibles i ponderables. Això va motivar una iniciativa legislativa popular, potser un xic ancorada en el pensament de Francesc Pujols –aquell del vindrà un dia que els catalans ho tindrem tot pagat pel fet de ser-ho–, la resposta a la qual va ser l'esmentada **lleï 5/2004, errònia ja en el seu plantejament de fer taula rasa amb la realitat existent** i propiciar una xarxa pública de llars d'infants “de qualitat”.

A l'error inicial de **prescindir de la iniciativa social en la ciutadania lleï, cal sumar-hi un desplegament que podríem qualificar de nou-rics o de terra cremada**, ja que s'han edificat noves llars –instal·lacions sovint magnífiques i costoses– davant de llars ja existents, alhora que es feia competència deslleial a la iniciativa social amb preus a un terç del cost de la plaça escolar.

Alguns ajuntaments, en una mostra de paroxisme populista, establiren **quotes universals per sota del terç del cost** que plantejava el model. D'altres, com Barcelona, consolidaren un model sota l'axioma –sovint falsari, però tan ben rebut pels sindicats– que a més personal i més ben pagat, més qualitat del servei. Model, el de Barcelona, **especialment insostenible i profundament insolidari, ja que es revelava no generalitzable, en no poder atendre tota la demanda** i mantenir alhora les magnífiques condicions del personal que hi treballa.

Tot això va provocar, com no podia ser d'una altra manera, un increment de la demanda de places en aquestes noves llars, la qual cosa les ha portat, en part, a morir d'èxit. Mentrestant, com que el govern pensava que el país era ric i tot havia de ser “de qualitat”, **el 2006 un nou decret va endurir les condicions de plantilla per a les llars ja existents, tot provocant un increment de costos per a les llars privades i d'iniciativa social que, tot i la demanda, algunes no han pogut aguantar i s'han vist obligades a tancar**.

A tot això, cal afegir-hi **la congelació durant anys -fins i tot en els de la**

disbauxa pressupostària- d'un ajut que les llars socials rebien del Departament d'Ensenyament i que servia per reduir les quotes. Entre aquestes llars, les que atendien població amb moltes mancances i que històricament rebien un ajut vehiculat pel Departament de Treball, eliminat el 2009 sense previ avís i quan ja havia passat més de mig exercici pressupostari.

No es tracta d'alegrar-se de les dificultats que ara tenen les escoles bressol municipals. Les llars d'iniciativa social ja fa temps que les viuen. Benvingudes al club! Però, si us plau, que ningú reivindicui la política engegada el 2004, la qual s'ha de rectificar d'arrel. No és només la crisi mundial la que ens ha portat fins aquí.